

MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽ MLADÍ LIDÉ V EVROPSKÝCH LESÍCH (YPEF) 2010

Karel Vančura

Soutěž Mladí lidé v evropských lesích (Young People in European Forests) iniciovalo polské Společenství přátel lesa (Towarzystwo Przyjaciół Lasu). Hlavním cílem mezinárodní soutěže YPEF je osvěta o evropských lesích, s důrazem na Naturu 2000, biodiverzitu evropských lesů a trvale udržitelné hospodaření. První ročník této soutěže byl naplánován pro školní rok 2010/2011 a zapojily se do něj lesnické instituce a nevládní organizace ze 14 států, do vlastní soutěže pak z 11 států: ČR, Estonska, Litvy, Lotyšska, Maďarska, Německa, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska a Slovenska.

Příprava a organizace soutěže

K realizaci soutěže byl ustanoven mezinárodní výbor YPEF, kde ČR zastupuje Stanislav Janský z Městských lesů v Plzni. Jeho účast při jednání výboru a organizaci národního kola byla umožněna významnou finanční podporou SVOL. Úkolem výboru bylo připravit pravidla soutěže (byla schválena 26. 5. 2010 ve Varšavě). Přímý dozor nad průběhem soutěže vykonávala Mezinárodní soutěžní komise, v níž má každá ze zúčastněných zemí jednoho zástupce, komise je jmenovaná Mezinárodním výborem YPEF 2010. V národní soutěžní komisi, jmenované členy Mezinárodní komise z dané země, byli zastoupeni organizátoři národního kola (viz níže).

Účastníky soutěže mohli být studenti z evropských zemí, kteří byli na počátku školního roku 2010/2011 ve věku od 12 let do 18 let. Soutěžící mohli vystupovat v týmech o dvou nebo třech s tím, že alespoň jeden z nich umí mluvit anglicky. Účast v soutěži je dobrovolná.

Soutěž je vícestupňová, přičemž organizace zastoupené v Mezinárodním výboru z každé země, které jsou společně odpovědné za organizaci Národního stupně soutěže, připraví blok otázek týkajících se přírody v jejich vlastní zemi. Přitom každý tým účastníků v Evropě bude odpovídat na stejný seznam otázek, složený z otázek ze všech zemí, které se soutěže účastní. Navíc jeden blok otázek, které se budou vztahovat k obecným problematikám evropské přírody a lesnictví, připraví rovněž Mezinárodní soutěžní komise.

Stanislav Janský z Městských lesů v Plzni zastupující ČR v mezinárodním výboru YPEF.

Čeští reprezentanti: Lenka Čurnová, Václav Nuc, Leona Veselá.

Národní stupeň soutěže

Národní stupeň soutěže proběhl ve školách, které reagovaly na výzvu Národní soutěžní komise. Účastníci se na soutěž připravovali z učebnic a dalších materiálů sestavených členy Mezinárodní komise a uvedených do oběhu ve všech účastnických zemích. Národní lesnická soutěž uspořádaná jiným způsobem může být Mezinárodním výborem uznána jako příslušný Národní stupeň soutěže YPEF s tím, že taková soutěž bude doplněna YPEF otázkami. Tak tomu bylo i v případě ČR, kde bylo vzhledem k časové tísně využito aktivity ČSOP a soutěž proběhla v rámci ekologické olympiády. V místních a krajských kolech se jí zúčastnilo 1 500–2 000 účastníků (představujících 300–500 týmů).

Národní kolo uspořádali ve Spáleném Poříčí: Svaz mladých ochránců přírody, Ekocentrum

Spálené Poříčí, Střední odborná církevní škola Spálené Poříčí, Správa veřejného statku města Plzně, Krajský úřad Plzeňského kraje, Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR, Město Plzeň, ÚHÚL – pobočka Plzeň. Vítězové krajských kol se zde setkali 3. až 5. 6. 2011, soutěžilo 10 tříčlenných týmů z celé České republiky: Gymnázium J. S. Machara, Brandýs nad Labem; Gymnázium Josefa Jungmanna, Litoměřice; Střední odborná škola zahrádnická a střední odborné učiliště Rajhrad; ČSOP Upolín, Lid Medvědího potoka; Gymnázium Budějovická, Praha; Gymnázium J. Vrchlického, Klatovy; Gymnázium Trutnov; Junák Slatiňany; Gymnázium Česká Lípa; a Gymnázium Jírovce, České Budějovice). Účastníci soutěže předváděli své projekty, vyplňovali křížovky a testy, poznávali národní parky a chráněné krajinné oblasti, určovali druhy lesních rostlin, ověřovali si svoje znalosti o zvěři a zúčastnili

se terénních úkolů v Brdech a na Sofronce. Studenti museli předvést připravenou prezentaci na dané téma, splnit praktické úkoly a otázky v terénu brdských i plzeňských lesů, testem byly prověřeny znalosti o evropských lesích. Zvítězili gymnaziisté z Českých Budějovic Lenka Čurnová, Václav Nuc a Leona Veselá, kteří reprezentovali ČR v mezinárodním celoevropském stupni soutěže, jehož hostitelskou zemí bylo Polsko.

Průběh mezinárodní soutěže

Mezinárodní soutěž v Polsku pro všechny zúčastněné, kteří si sami zajišťovali pouze dopravu do Varšavy (v případě ČR zabezpečil ÚHÚL) finančně pokryly polské státní lesy. Vlastní finálová soutěž proběhla v oblasti Mazurských jezer, v obvodu Maskulinského ředitelství státních lesů v lokalitě Ruciane-Nida, kde je Školicí a konferenční zařízení státních lesů Diabla Góra. Při pohledu na mapu okolí si bylo možné připomenout Szienkiewiczovy Křížáky nebo nedaleké „vlčí doupě“, kde se hrabě Stauffenberg pokusil uskutečnit atentát na Václava. Všechny zúčastněné týmy plnily dvě kategorie úkolů. První kategorií byl test týkající se otázek vybraných Mezinárodní komisi, druhou částí soutěže byla v angličtině provedená prezentace znalostí o přírodě v jejich vlastních zemích a jejich propagace. Nejlepší prezentace byla určena tajným hlasováním všech účastníků (komise i jednotlivé týmy soutěžících). Obě části soutěže oddělila exkurze skládající se z plavby po jezerech Nidzkie a Guzianka s pochůzkou po naučné stezce. Okolní krajina mj. patří mezi „Leśne kopleksy promocyjne“ – Lasy Mazurskie.

Vyhlašení vítězů probíhalo na hradě a zámku Ryn, kde se současně konalo jednání zástupců Evropského společenství o klimatu a biodiverzitě. Vítězem se stali studenti gymnázia z Maďarska, na druhém místě skončili žáci lesnické školy z Polska, třetí pak repre-

Názory veřejnosti na lesnictví

Richard Dobřichovský

■ * 1990

Je studentem informatiky na Fakultě elektrotechnické Českého vysokého učení technického v Praze. K dopravě po městě využívá takřka výhradně jízdní kolo, ve svém volném čase se věnuje analogové i digitální fotografii, je skaut a podílí se na vedení 1. oddílu Nik.

■ Jaký je vás vztah k lesu? Jaký užitek z lesa je pro vás nejdůležitější?

Velice pozitivní. Především rekreace – pěšky, na kole, jakkoli.

■ Domníváte se, že lesy v Evropě a ČR přibývají, či ubývají?

Přibývají.

■ Myslíte si, že má stát vlastnit více než polovinu českých lesů? Proč ano, proč ne?

Určitě ano. Například je to jedna z cest, aby byla nadále zajištěna možnost se v lesích volně pohybovat. A otázka hospodaření s lesy by měla být řešena komplexně, minimálně na celorepublikové úrovni.

■ Jak vnímáte zdravotní stav lesů u nás? Jak si představujete zdravý les v naší krajině?

Jako laik to těžko posoudím. Z medii se člověk dozvídá tak maximálně o problémech s kůrovcem.

■ Co podle vás nejvíce ohrožuje české lesy?

Mohou to být různí škůdci, může to být nešetrné hospodaření zaměřené jen na maximalizaci zisku, nemohu posoudit.

■ V poslední době jsou častěji zmiňovány neshody mezi lesníky a těmi, kteří by rádi chránili přírodu. Jak vnímáte tuto situaci?

Mělo by to být v rovnováze. A dobrý lesník musí hledět na ochranu přírody sám od sebe.

■ Jak si představujete lesníka a jeho práci?

Měl by plánovat ekonomicky i ekologicky – musí určit, kdy je čas na těžbu z té které části polesí, dřevo prodat, naplánovat novou výsadbu, prořezávání lesa, boj proti škůdcům...

■ Rok 2011 byl Organizačí spojených národů vyhlášen Mezinárodním rokem lesů, víte o tom? Co byste u této příležitosti očekávali?

Ano, přišel mi spolu s dotazníkem obrázek, který tomu nasvědčuje. Spíš takové iniciativy považuji jen za snahu o zviditelnění nějakého důležitého tématu veřejnosti, nicméně nepředpokládám, že mají zvlášť velký efekt.

■ Myslíte si, že je veřejnost dostatečně a objektivně informována o českém lesnictví? Pokud ne, co by se mělo zlepšit? O jaké informace byste měli zájem?

O lesnictví jako takovém toho člověk slyší opravdu málo. Nicméně přímo o lesích se dá mnoho dozvědět na místě – existuje mnoho naučných stezek i osamocených informačních tabulí upozorňujících na lokální specifika.

Děkuji za odpověď, Lada Matoušková Prylová

zentanti Lotyšska. Zástupci ČR skončili o 0,1 bodu za Rakouskem pátí, přičemž je od druhého místa dělilo 0,8 bodu. Vyhlašování vítězů se, tak jako zahájení, zúčastnil poslanec Sejmu a člen Senátu, vítězům blahopřál zástupce generálního ředitele státních lesů i vedoucí místního nadležitstva.

Budoucnost soutěže

Initiatöři soutěže doufají, že se podaří v této aktivitě, s cílem popularizace lesů jako důleži-

té součásti životního prostředí a jeho ochrany, pokračovat, a vyzvaly národní výbory k včasnému zapojení do přípravy ročníku 2011/2012. Pro ČR je tato výzva zvlášť významná, neboť naši zástupci byli osloveni, aby zvážili možnost konání mezinárodního finále právě u nás, neboť Rakousko odložilo tuto možnost až na rok 2013. Najde se dostatek lidí ochotných vytvořit pracovní tým, a hlavně finančních prostředků, k realizaci toho přání, nebo alespoň k zajištění pokračování soutěže na národní úrovni? Lesnické organizace by se měly snažit zvýšit prestiž lesního hospodářství i tímto způsobem – např. i v rámci nového Programu 2020 – tak, aby se nemusela vázat na soutěže jiné. Bylo by vhodné, aby soutěž mohla být uspořádána alespoň v národním kole i pro druhý stupeň ZŠ s tím, že by později již účastníci byli informováni a měli v dalších letech na vyšším stupni zájem o účast a možná i o studium na lesnických školách.

Autor:

Ing. Karel Vančura, CSc.
E-mail: vancura.family@volny.cz

Exkurze.